

Барбара
Космовська

БУБА

мертвий сезон

СФЕРА

Барбара Космовська

БУБА

мертвий сезон

Роман

Переклад з польської
Божени Антоняк

УРБАН

Львів 2011

УДК 821.162.1-3
ББК 84.4 Пол
К 713

Перекладено за виданням:

Barbara Kosmowska. Buba: Sezon ogórkowy – Łódź : Literatura, 2008. – 240 s.

**Copyright © by Barbara Kosmowska, 2008.
Published by permission of the author**

Космовська Барбара

К 713 Буба : Мертвий сезон : Роман / Пер. з пол. Божени Антоняк. – Львів : Урбіно, 2011. – 224 с. – (Серія «Прикольна книжка»).

ISBN 978-966-2647-00-6

Здається, весь світ змовився проти Буби. Коханий Мілош захопився чарівною Ребеккою, немає поруч найкращої подруги, і навіть дідусь поринув у віртуальний світ інтернет-чатів. Мама, як завжди, зайнята власною кар'єрою й постійно перебуває поза домом, а старша сестра регулярно поривається розлучитися зі своїм чоловіком.

Якось, вигулюючи собаку, Буба знайомиться з паном Клеменсом, котрий розповідає їй сумну історію свого картярського програшу. Ніхто не здатен виграти в бридж у зловісного Юзефа на прізвисько Сталін. Хіба тільки Буба.

УДК 821.162.1-31
ББК 84.4 Пол

© Видавництво «Урбіно», українське видання, 2011

© Божена Антоняк, переклад, 2011

Всі права застережено

ISBN 978-966-2647-00-6

МАРТЕНСИ НА ПЕНСІЇ

Усі, хто останнім часом зустрів Бубу, вдавали, немов дивляться на неї, але нічого не помічають.

– Ти трішечки погладшала, – казали одні, зупиняючи погляд на Бубиних джинсах.

– Здається, ти схудла, – приглядалися інші.

– Погарнішала.

– Змарніла.

– Ти витягнулась, – стверджував дехто, ніби всупереч тим, які зауважували:

– Ти, Бубо, узагалі не змінилася...

Буба ввічливо погоджувалася з усіма výroками, які стосувалися її тіла, але під силуваною посмішкою приховувала гірке розчарування людською короткозорістю. Бо знехотя зазираючи в дзеркало, дівчина бачила там лише неймовірний смуток, настільки помітний і невідступний, що його неможливо було ні з чим порівняти.

Смуток, як і Буба, найкраще почувався в її товаристві, щільно вкритий клаптиковою ковдрою. Так вони й лежали разом цілими годинами на Бубиному ліжку.

– Ти ж не можеш отак вилежуватися до смерті, – сказав якогось дня дідусь.

Старенький звертався до веселої, барвистої ковдри, з-під якої з одного боку видніло розкошлане волосся, а з іншого – пара босих ніг у джинсах.

– Кажучи про смерть, я мав на увазі, звісно, власну, – з гідністю докінчив дід. І хоча голос його затремтів, зіщулена під ковдрою постать навіть не ворухнулася.

– Сум за тобою розбив моє серце так само, як твоя мама розтрощила наше улюблене крісло, «Людовика», – дідусь поринув у приємні спогади. – Пригадуєш цю картину? Марися міряє черевички й раптом – бух! Що я тоді сказав? Ага! «Навіть малі черевички можуть зламати «Людовика». Дуже я тоді недоречно засміявся, – дідова інтонація зробилася повчальною. – Народна примовка каже: «Не смійся, ледащо, із чужого нещастя». Мудрець, який виголосив ці золоті слова, безсумнівно мав на увазі мене...

Але навіть це відважне зізнання не зворушило дівчини під ковдрою.

– Жоден лобуряка не вартий, аби за ним стільки плакали! – старий вочевидь утрачав терпець. Він сів на краечку ліжка, нервово смикаючи вуса. – Ну, хіба що я, – додав дідусь сумирно. – Бо треба тобі знати, що я не одну жіночку довів до сліз. Ах, які ж то були чудові часи... Така собі пані Леонтина, дружина адмірала Концева... Я познайомився з нею на мисливському балу...

Від солодких спогадів його відірвало тихе схлипування.

– Мушу тобі сказати, – пожвавішав дід, – що жінки, яких я покидав, втрачали і розум, і справжнього мужчину. А ти втрачаєш глузд через жевжика з біноклем!

– Ніякий він не жевжик! – почувся з-під ковдри слізний протест.

– Як це ні? – обурено відгукнувся дідусь Генрик. – Хлопчисько, який у своєму житті не зіграв жоднісінької партії в бридж? Тоді хто ж на твою думку жевжик?

Дідові важко було впізнати свою онуку в цьому клубочку, закутаному ковдрою. Минав тиждень, відколи шляхи Мілоша та Буби зовсім розійшлися. Щоправда, Буба ще декілька разів намагалася наблизитися до Мілошевої стежки. Але відтоді, як побачила його із цією іншою, з архітек-

турного відділення, худенькою, у химерному береті, Бубині мартенси перестали бігати колишньою, спільною доріжкою. Вони стояли в кутку коридору і, ніби двійко старих пенсіонерів, узагалі більше не виходили з дому.

– Бубо, озвися нарешті, бо мене починає мучити сумління через усіх отих жінок, яких я покинув! – дідусь удавано схлипнув.

– Ненавиджу його... – почувся з-під ковдри притлумлений голосок.

– Слава Богу! – зрадив дідусь. – Нарешті якісь прояви людських почуттів! – захоплено вигукнув він. – Це просто чудово, дорогенька, що ти його ненавидиш, бо Маньчаки саме нині приходять зіграти партійку... Не можна, щоб вони нас застали отаких! Не програвати ж нам через дуркецала, який перетворив чемпіонку Польщі на плаксиву дівулю! Через мій труп! – не вгавав дід.

Слово «труп» негайно зворохобило його уяву, і старий знову заходився розмірковувати вголос.

– А уявляєш собі мій похорон? У розквіті віку? Якщо вже говорити про квіти, то знаючи твоїх батьків, можна здогадатися, що від них я їх точно не дочекаюся. Ну, хіба якогось гарненького букетика від тебе, – визнав дід. – Ти, Бубо, не така. Упевнений, що ти мені й колоду карт кинеш у труну. Тому відразу попрохаю, аби на зворотному боці були ті панянки з календаря, який я нещодавно гортав у книгарні...

Дідусь, певне, зворушився, бо голос у нього небезпечно здіймався й завмирав. Як на сцені. І в кімнаті раптом стало підозріло тихо. Хоча Буба й не позбулася сумного настрою, проте вилізла з-під кольорової ковдри й глянула на діда по червонілими очима.

– О-о-о! Ось ти де! – зрадив пан Генрик. – Мій Кроличку! Ну, моя люба, – розчаровано озвався він за мить, – навіть Маньчакова не виглядала так жахливо, коли її покинув «коханий Вальдусик». Мені прикро це казати, але вона здавалася наче гарнішою за тебе...

– Мілош, певне, такої самої думки, – Буба вже приготувалася до нової хвилі розпачу, але її наміри випередив дзвоник у двері.

– Цей твій Мілош узагалі не думає, це, по-перше. А, по-друге, причепурилася трохи, перш ніж Маньчаки почнуть висловлювати нам свої співчуття!

– А що це так смачно пахне? – долинув до Буби й дідусь Генрика голос пані Віолетти. – Вальдеку, ти відчуваєш те саме, що і я?

– Авжеж, це запах нашої перемоги! – гаркнув дід і рушив назустріч ворогові.

* * *

Того дня на Бубу чекали самі неприємності.

– Бубо! Ти останнім часом так змарніла! – привітала її Маньчакова, поправляючи свою нову косу.

– Ого, якого хвоста ви почепили! – дід лише зараз помітив чималий вузол на потилиці гості.

– Це моє волосся, любий пане, – скривилася пані Віолетта.

– Волосся так швидко не росте, – заперечив дід, тасуючи карти. – Щоправда, у мене був товариш у війську, полковник Сермяга, який теж заростав, наче мавпа, але в порівнянні з вами це дрібниці.

– Це, пане Генрику, шиньйон, – Маньчакова розгнівано відкопилила губи. – Така прикраса коштує більше, ніж невеликий «Фіат», – додала вона з апломбом мільйонерки.

– Що ви кажете? – дід аж на виду змінився. – То «Фіати» вже зовсім нічого не варті стали, – зітхнув він. – А шкода. Я патріот, і мені прикро, що наш «Фіатик» вартий стільки ж, скільки фунт клоччя. Бубо, починай, – нагадав старий, підморгуючи онуці.

Попри Бубині зусилля, Маньчаки виграли всі партії.

Лише Бартошовій вдалося припинити муки за зеленим столиком, повідомивши, що обід подано.

Гості з радістю покинули карти. Мало того, що за ними залишився переможний запис у дідовому нотатнику, то вони ще й нагодилися на смажену качку, оздоблену, як і годиться, віночком червоної капусти.

Батько терпляче чекав на цю качку тиждень, а Маньчакки – жодної хвилини.

– Від капусти в мене здуття, – скривилася пані Віолетта, викладаючи на тарілку рум'яне стегенце. – У Вальдусика теж, – додала вона, відрізуючи наступну ніжку.

Дідусь сумно провів поглядом найкращі шматочки і, важко зітхаючи, зайнявся непоказним крильцем.

Бубі було однаковісінько. Вона могла їсти й капусту, як і годиться кроликам. Могла й нічого не їсти, як робила це протягом останнього часу.

Бартошова дивилася на дівчину з непідробною увагою, а коли погляд домробітниці зупинявся на косі Маньчакової, ставало помітно, яких зусиль їй коштує стриматися й не смикнути пані Віолетту щосили за волосся.

– А здуття – це просто нестерпно, – Маньчакова відкопилила блискучі від качиноного жиру губенята. – Навіть пожалітися нікому не можна, що вони мене мучать...

– Усі ми вже про це знаємо, – заспокоїв її дідусь. – Пригадай-но, Бубо, які ліки продає твій батько в телекрамниці... Якраз від здуття живота. Бо мені чомусь здається, – напроорокував він, – що скуштувавши куприк, без Павлових таблеток ви довго не витримаєте.

– Що ви, пане Генрику! – гостя змахнула пухкими ручками, схожими на маснувате віяло. – У жодному випадку! У нас із Вальдусиком принцип: не купувати в знайомих...

– Ми Павлові дуже співчуваємо, – додав із напханим ротом Маньчак. – Погано, що з нормального телеведучого він перетворився на продавця в телекрамниці. І тепер втухує бідним людям каструлі з подвійним дном, – він нетактовно захихотів.

– Або пояси для схуднення, від яких ніхто не худне!

– Або щіточки для чищення язика, від яких у мене було подразнення, – сплеснув руками Маньчак.

– Я вже не кажу про бальзам, від якого в мене була висипка. На щастя, у такому місці, де її ніхто не бачив! – докинула пані Віолетта.

– Крім мене, – зрадів безпричинно пан Вальдек.

– Звичайно, любий, – з кокетливою усмішкою підтвердила його половина.

– Неможливо опуститися нижче, – виніс вирок Маньчак. – Я на місці Павла точно пішов би з телебачення, – переконано сказав він, і ці героїчні слова впали одночасно з качиним жиром, який щедро скапував з його ножа й виделки.

– Та ви так не переймайтеся, – намагався опанувати цю ситуацію дідусь. – Я не думаю, щоб хтось при здоровому глузді взяв би вас на роботу, з якої потім ви могли собі піти. Хоча на телебаченні у вас усі шанси стати помітною особою, – він багатозначно глянув на куленепробивний жилет Маньчака, який захищав хирляві Вальдусикові груди.

– Мушу сказати, що бідолашний Павел потребує нашої особливої підтримки, – утрутила пані Віолетта, простягаючи руку до десерту. – Тому ми вирішили бувати у вас частіше.

– Особливо після того, як наші сусіди, Петушки, зізналися, що регулярно Павла перемикають.

– Як це – перемикають? – здивувалася Буба.

– Та звичайно! – Маньчак задоволено поглянув на присутніх. – Пультом. Навіть на релігійний канал, хоча вони атеїсти.

– А не аскети? – завагалася пані Віолетта.

– Настільки не переварюють отого Павлового кудкудання про унікальні панчохи чи друшляки, – закінчив Маньчак.

– Це вже занадто, пане Вальдемаре! – дідусь розгнівано відсунув тарілку. – Я завжди підозрював, що у вас погане

оточення. Але мені й на думку не спадало, що ви мешкаєте під одним дахом з ідіотами!

– Не можу з вами погодитися, – заперечила Маньчакова, підсуваючи собі другий десерт. – Пані Петушкова – власниця перукарського салону для собак. Найкращого в місті.

– Ну, то я слушно припустив, що це у вас чийсь хвіст! – зрадів дідусь. – Я весь час думаю, кого ви мені нагадуєте. Ну викапаний спанієль! Бубо, – продовжував він, – як ти вважаєш? Можна спокійно довірити нашу Добавку тій Пелюшковій? Якщо подивитися на вашу зачіску, – пан Генрик звернувся до власниці шиньйона, – собака може виглядати смішно.

– Петушковій, дочці генерала Петушка, – виправила Маньчакова, закусивши поблідлі губи.

– А не адмірала? – запитав Маньчак.

– Скільки коштує візит? – дідусь продовжував вивчати тему. – Скажемо цій Пелюшковій: «Оцю чудову суку підстрижіть, будь ласка, як пані Маньчакову».

– Дідусю!!! – зойкнула Буба.

Маньчаки навіть серветками не скористалися. Попідхоплювалися швидко, безладно і, наче розгромлена армія, квапливо відступили до виходу.

– Я розумію, що вам прикро за сьогоднішній програш, – зловісно засичав пан Вальдек. – Лише це вас виправдовує. Ну, і ще старечий вік, – в'їдливо докинув він. – З вашим маразмом ви, звісно, до завтра вже забудете, як скривдили мою дружину.

РОЗПРОДАЖ ПОЧУТТІВ

Погані дні схожі на нудні кінофільми: і ті, й інші здаються безкінечними. Буба ще не встигла отямитися після відвідин Маньчаків, а на сходах уже чулися голоси батьків, які поверталися з міста. І Буба була переконана, що ці голоси аж ніяк не прагнуть почути одне одного.

– Це вже занадто! – мама першою завоювала коридор, вимахуючи здоровенною торбою та незліченною кількістю невеличких пакетів. – Щоб після стількох років подружнього життя докоряти запрацьованій дружині за кілька куплених дрібничок! Чесно кажучи, я дивуюся, – мстиво докинула вона, уможовчуючись на нещодавно відремонтованому багатостраждальному «Людовикові», – що в тебе настільки неділовий підхід до життя. Як продавець, ти мав би знати, що розпродажі призначаються для людей з багатою уявою... Або для дружин скупарів! – І вона промовисто глянула на чоловіка.

– Ні-я-кий-я-не-про-да-вець! – чітко проказав батько, і Бубі стало смішно. Їй завжди ставало смішно, коли дорослі поводитися наче діти. – Я лише дбаю про наші гроші. От і все, – підсумував він.

– От-от! – мама прагнула нещадної війни. – Вершина егоїзму! Дбати про фінанси більше, ніж про власну дружину!

– Бо гроші точно мої, – не залишився в боргу тато, – а дружину доводиться ділити з таким-собі Протеком, який

начебто відповідає за твою рекламну кампанію. І мені це зовсім не подобається.

– Ти кажеш такі речі при моєму татусеві й доці?! – останні мамині слова перейшли в безутішний плач.

– При татусеві? І доці? – батько роззирнувся довкола лютим поглядом. – Ось тобі твої татусь і доця! – заgrimів він, углеdivши переляканих дідуса й Бубу. – Розкажи їм, що найближчими днями вони матимуть на обід шість прозорих корсетиків, стрінги з лазерною обробкою й присмачені туфлями на шпильках від Бати, а на десерт отримують косметичні масочки з пілінгом по чотириста злотих за баночку!

Буба давно не бачила батька таким обуреним. Тим часом мама спокійнісінько витягла один з корсетиків і приклала до демісезонного пальта.

– Ну, гляньте, який гарнюй! – і вона кокетливо посміхнулася до власного відображення в дзеркалі.

Але ніхто їй не відповів.

– Павле, – дідусь приготувався до відступу. – Річ у тім, що нині в нас побували Маньчаки...

– Мене це не обходить, – тато вочевидь образився на всіх, бо нечемно запхнув руки глибоко до кишень і тупцяв на місці, не дивлячись ні на кого.

– А дарма, – дідусь зробив ефектну паузу. – Бо вони з'їли твою качку. Передчуваю, що це ти перший скуштуєш оті корсетики. Або спокусишся на масочки чи вчорашню рибу. Вона була така несмачна, що чимало залишилося, – закінчив дідусь уже з-за дверей своєї кімнати.

Буба теж воліла безпечно вшитися. Повернулася під свою ковдру, котра терпляче чекала, аби знову вкрити її смутком, значно більший, аніж досі. Тепер до Бубиних вух не долігали жодні звуки, крім калатання її серця, яке ніяк не могло змиритися з раптово отриманою свободою.

А зовсім нещодавно світ робив усе, аби Буба почувалася обранкою долі. Початок канікул аж ніяк не віщував негараздів. Усі гороскопи дружно стверджували, що вона може,

ба, навіть зобов'язана забути про свої проблеми, бо Венера оточила її особливою турботою. Якщо вірити зорям, дівчина мала стати здоровою, вродливою, багатшою та більш коханою. Тим часом Буба залишилася сама.

Коли Мілош був у Фінляндії, куди вони з батьком поїхали в науковий табір, гороскопи не брехали. Та щойно повернувся – і все змінилося. Ніби там, у північних широтах, хлопець замерз або впав у якусь полярну сплячку, котра перетворила його на крижину. Траплялося, що він відтавав, очі знову блищали й Мілош сміявся колишнім сміхом. Таке відбувалося завжди, коли в розмові згадувалося ім'я Ребекки, з якою він познайомився в таборі. Спершу Буба цього не помічала, а навіть коли щось і підозрювала, то відразу картала себе за дурні ревності. Та коли невидима Ребекка зробилася всюдисущою, приєднуючись до них на кожному побаченні, Бубині занепокоєння зросло. І нарешті, затьмарило будь-які радощі від канікул. Бо дівчина зрозуміла, що з Фінляндії Мілош повернувся не сам. У нього на плечі продовжувала висіти ота злочасна нова знайома, яка на всьому зналася щонайкраще. А навіть коли й не на всьому, байдуже, якщо це згадка про Ребекку, а не Бубина присутність запалувала в Мілошевих очах іскорки ніжності.

Коли Буба намагалася легенько натякнути, що віднедавна вони зустрічаються втрюх, Мілош ображався й звинувачував її, що та поводить як дитина.

Те, що її почуття сприймали як дитинні капризи, ще більше поглиблювало розпач, і невдовзі Бубина ситуація зробилася просто-таки нестерпною. Дівчина могла змінитися заради Мілоша, але при всьому бажанні не здатна була перетворитися на справжню студентку, переможницю конкурсу «Міс Академікус», незрівнянну плавчиню, скелелазку, топ-модель і волонтерку, котра у вільний час співає із групою яхтсменів «Іменини Боцмана».

А Мілош чимраз частіше ставав неприємним і примхливим.

Щоправда, він зрідка заходив до Буби, пропонуючи орнітологічні прогулянки, але з таким виразом обличчя, наче йшлося про повторення минулорічного матеріалу посеред спекотного літа. І навіть на хвилину не міг забути про Ребекку.

– Ребекка професіонально фотографує, – захоплено розповідав він.

– На таке дерево Ребекка видирається без страховки.

– А знаєш, що її навіть птахи не бояться? – Мілош аж нетямився від захвату.

Отак дівчина дізналася, що існують Ребекки, які народилися для того, щоб Буби не могли спокійно спати.

Дідусь дотримувався іншої думки.

– Гарний мені орнітолог! – пирхав він зневажливо. – Хай поспостерегає за лебедями, тоді зрозуміє, що в житті найважливіше!

– Може, це в нього тимчасово? – тишила себе ілюзіями Буба, з надією поглядаючи на діда.

– Тимчасовим буває хіба що самогон замість віскі, – категорично відповів старий. – І в такому випадку треба йти на різні поступки. А в коханні на компроміс погоджуються лише дурні або бридкі на вроду дівчата, – закінчив він.

– Ти ж казав, що бридких жінок не буває, – розчаровано мовила Буба.

– Я таке казав? – дід здавалося, був приємно здивованим. – От тобі й маєш! А твоя мати ще сміє стверджувати, наче я не джентльмен! – обурився він, повертаючись до своєї улюбленої пліткарської газетки.

Після тієї розмови Буба посмутнішала ще більше. За якийсь час до неї примчала Йолька із сенсаційною новиною, що бачила Мілоша на концерті з тією класною королею, чия фотка була в останньому номері журналу «Врода+». Буба прикинулася змученою, даючи Йольці зрозуміти, що вони з Мілошем саме відпочивають одне від одного.

– Ага, відпочиваєте... – Йолька співчутливо покивала

головою й так міцно обійняла Бубу, ніби та щойно втратила близьку людину й стояла над її свіжою могилою.

Це був дуже невеселий день, зате він поклав край Бубиним стражданням. Щойно Йолька пішла, Буба збігала до поблизького кіоску. Купила останній номер «Вроди+». Удома вирізала фото Ребекки з рубрики «Як я досягла успіху». Поклала його на столі й кілька хвилин вдивлялася в усміхнене обличчя суперниці. Думала, як можна помститися цьому клаптикові паперу, і дійшла висновку, що аж ніяк не прагне помсти. Вона продовжувала любити Мілоша, але раптом їй розхотілося бігати за ним під час прогулянок лісом, щоб вислуховувати компліменти на чужу адресу.

– Будь з ним щасливою, – прошепотіла вона до фотки, докидаючи її до різних дрібничок, пов'язаних з Мілошем.

Нині, коли після родинної баталії запанувала жадана тиша, Буба вирішила, що настав час позбутися всього, що нагадувало про її велике кохання.

Дістала зі столу поштівки від Мілоша, листики й орнітологічні карти. Спільні фотографії, два музичні диски, які вони разом слухали й фотку усміхненої Ребекки. Притягла велику материну торбу й покидала туди любі серцю пам'ятки. На торбі був відповідний напис: «Мінус 70% на все!».

– Навіщо мені таке кохання? – думала Буба, квапливо натягаючи кросівки. – Уцінене, як мамині корсети? Непотрібне, бо замале. Затісне, бо чуже... Я не хочу щодня перетворюватися на Ребекку. Не хочу вдавати, що моє щастя залежить від кількості яєць, відкладених сірою гускою чи якоюсь іншою птахою... Від завтра почну нове життя, – вирішила вона, тихо відчинивши двері.

– Ти кудись виходиш, Бубо?

Зі спальні визирнула мама в кумедному корсетику. Вона скидалася в ньому на підстаркувату балерину.

– Винесу сміття! – відгукнулася донька. – Бо вже багато накопичилося.

– До речі про сміття, – мама ледь зніяковіла. – У мене є кілька непотрібних футболок. Ще зовсім добрих. Може, хочеш? Бо на тому розпродажі якось нічого для тебе не було.

– Звичайно, – відповіла Буба, невиразно всміхнувшись. – Згодяться, – сказала вона, залишаючи маму в чудовому настрої, типовому для людей, переконаних, що вони когось ущасливили.

Лише пізно ввечері, коли ніщо не віщувало жодних відвідин, а читання в ліжку «Ста років самотності» ставало щораз важчим, хтось легенько постукав у двері.

– Не спиш? – запитала мама. – Бо, розумієш, – швидко заговорила вона, і її обличчя порожівіло від крему чи, може, сорому, – я собі подумала, що по-дурному якось вийшло з тими футболками. Підемо завтра разом по крамницях, хочеш?

Очі Буби засяяли.

– Звісно! – прошепотіла дівчина.

– То підемо, – рішуче заявила мама.

– Тато гніватиметься, – нагадала Буба.

– Мужчини для того й існують, щоб гніватися на жінок, які розкидаються грішми, – змовницьки підморгнула мама. – Крім того, ми ж не шикуватимемо, а боротимемося таким чином із чоловічим фінансовим деспотизмом, – закінчила вона. І Буба вирішила, що ця тирада могла б стати гаслом на феміністичній маніфестації.

– Я з тобою згодна, – серйозно сказала дівчина, і мама вийшла з її кімнати так, немов залишала барикаду.

КУРС КОМП'ЮТЕРНОГО ЛІКУВАННЯ

– Доню, у тебе закінчуються канікули? – запитала мама, чий проблеми з календарем віднедавна вирішував пан Протек, її промоутер. Мама продовжувала розрізняти спекотне літо й морозну зиму. – Щось ти погано виглядаєш, донечко, – вона погладила Бубу по голові й відразу зиркнула на власне відображення в дзеркалі, звідки на неї дивилося задоволене собою обличчя, яке так і випромінювало енергію.

– А моя косметолог стверджує, що я останнім часом по-молодшала. Тобі не здається, що це справді так?

Глянувши на мамин профіль у дзеркалі, Буба подумала, що це правда.

– Ага, я ще хотіла тебе запитати про цього симпатичного Мілоша... – мама вже схопила парасольку й швиденько застібала гудзики модного плащика. – Останнім часом він рідко приходиться...

– Останнім часом він узагалі не приходиться, – похмуро озвалася Буба.

– Що ти кажеш? – маму безжально підганяв її внутрішній годинник. – А здавався таким приємним. Ми неодмінно мусимо про це поговорити. Відразу після зустрічі із читачами, на якій я розповідатиму про покинутих жінок, – поспішно закінчувала вона, відчиняючи двері. – Ти й не уявляєш, донечко, яка це драма для кожної з нас!

Останню фразу вона вимовила просто в обличчя пані Пенциковій, а Бубі залишився коридорний безлад, що свідчив про мамину нерішучість. Зітхнувши, дівчина почала складати на місце п'ять пар туфель. Позбирала всі шарфики, які висіли на поручнях «Людовика» й теж нагадували покинутих жінок.

– Може, мені й самій треба піти на цю зустріч? – подумала Буба, глянувши на телефон, який глухо мовчав. – Але навіщо? – замислилася дівчина. Що мама могла знати про покинутих жінок? Її ніколи не покидали. Зате вона створила цілу армію героїнь-страдниць. Усі здавалися штучними, наче курча на вітрині в барі «Шейх», а замість справжніх почуттів прикрашали себе хіба що глибочними декольте. Вони обожнювали викличний макіяж і жили в сповненому абсурду світі. До всього, ці жінки постійно закохувалися й розкохувалися. Їх здобували, аби зрадити. Героїні мстилися й пробачали...

Буба здригнулася від самої думки про ці мамині «машини кохання» й дійшла висновку, що її життя зовсім не таке безнадійне. З оберемком шарфиків вона рушила до спальні батьків. Усміхнулася, побачивши тата, котрий безпорадно сидів у сімейних трусах на широкому ліжку. Довкола нього валялися порозкидані светри й сорочки.

– Не знаю, у що вдягнутися, – сумно зізнався він. Батько нагадував Бубі розгублену дитину.

– Найкраще в оце, – Буба вручила йому блакитну сорочку. – І ще це. – Додала скромний светр із гудзиками. – Ну, і раджу вбрати довші брюки, – багатозначно подивилася на татові труси. Він теж сумовито глянув на них.

– Сама бачиш, як твоя мати про мене турбується! – поскаржився тато. – Відколи з'явився цей Протек, моя дружина мене навіть не одягає.

Буба ледь помітно всміхнулася. Вона не вбачала нічого поганого в тому, що мама не бігає за татом з оберемком чоловічої білизни. Батько був іншої думки.

– Коли в мене була власна передача, вона бодай трохи старалася. А зараз? – він безпорадно розвів руками. – Певне, вважає, що до телекранниці я можу ходити навіть у цих ідіотських повзунках!

Буба не продовжувала цієї розмови. Татові труси (мамин подарунок) не обговорювалися. На них видніли голівки янголів і бісенят. На рожевому тлі.

– Але ж ти чудово даєш собі раду, – про всяк випадок похвалила вона батька.

– Якраз ні! – роздратовано озвався той, нервово ворущаючи пальцями на ногах. – Я зовсім не даю собі ради! Постійно спізнююся на роботу. Виходжу з дому голодний, і перед камерою мені бурчить у животі. Нещодавно я одягнув дві різні шкарпетки й сандалі, а цей ідіот, що розказує про погоду, дивився на мене, як на атмосферну аномалію!

– Котрий з них? Рудий, чи той з випнутою щелепою? – Буба вирішила відволікти батька від зациклення на власній особі.

– Певне, обидва, – батькові страждання, здавалося, сягнули апогею, проте він уперше глянув на доньку з надією.

– Ти теж помітила, що в нього щось не так із щелепою?

– Звісно! Він розмовляє так, наче збирається проковтнути всі метеокарти.

– А й справді, – полегшено зітхнув батько. – Жахлива вада. Я вже навіть замислювався, чому його взяли на роботу... Певне, у нього неабиякі зв'язки. А може, він родич директора? – Тато сам перелякався власних здогадів. – Це було б жахливо, оскільки я його нещодавно переконував, що йому варто попрацювати над мовою тіла.

Батько з надією дивився на Бубу, але донька аж ніяк не могла його заспокоїти, бо не знала директорових родичів. Ба більше! Вона не знала навіть директора.

– От чорт, а він же на нього схожий... – татові пальці на ногах почали ворухитися в ритмі латиноамериканського танцю. – Особливо ця випнута щелепа, – сумовито до-

дав він. – І невігластво. Може, краще мені сходити з ним на пиво? Можна було б сказати йому, що він чудово оповідає про атмосферні явища... Узяв би в нього автограф для пані Коропової, – роздумував тато вголос. Зайнятий розхвалюванням колеги, він навіть не почув, як за Бубою зачинилися двері.

Опинившись у власній кімнаті, дівчина полегшено перевела подих. Тут їй ніщо не загрожувало. Не доводилося ставати по котрийсь бік подружньої барикади й споглядати родинні війни. Щоправда, замість куль у цьому випадку пролітали лише гострі слова, але й вони ранили.

Дідусь цим аж ніяк не переймався. Певне, уже звук до конфліктів.

– Пам'ятай, Бубо, шлюб – це завжди пасьянс, – підморгнув старенький онуці.

– Чому пасьянс? – Бубу здивувало химерне порівняння.

– Складеться або й ні, – переможно пояснив дід. – А то бі ж відомо, що найчастіше не складається.

* * *

Будинок поволі прокидався від сплячки. На кухні, де порядкувала Бартошова, брязкали тарілки. З ванної чулося тихе дзижчання татової електробритви, а з дідусевої кімнати долинав міцний запах сигари. Буба була майже щасливою, бо серед цих давно знайомих звуків і запахів вона почувала себе в безпеці.

Як на зло в цю приємну мить пролунав сигнал домофона. За хвилину в коридорі з'явилося двійко незнайомих, які поставили на підлозі дві коробки.

– Ми до пана Генрика, – заявив головний, той, що був з портфелем.

– Я вас слухаю, – з ванної придріботів тато, і Буба раптом образилася на маму за ці рожеві сімейні труси.

– Пан Генрик? – увічливо перепитав той, що з портфелем.

– Добридень, панове. Це я, – дідусь виступив наперед, безтурботно жестикулюючи сигарою.

– Ми привезли комп'ютер.

– Будь ласка, моя кімната отам, – дід зробив рукою коло, наче вихвалявся багатогектарним маєтком. Коробки попливли у вказаний бік.

– Хвилиночку, – до батька повернувся дар мови, – це якась помилка. У нас уже є три комп'ютери!

– Дійсно, – погодився дід. – У вас є три, а в мене – жодного! – драматично закінчив він.

– Дідусь, певне, пожартував, – звернувся батько до Буби.

– Я тобі, Павле, не дідусь, – з гідністю нагадав зятеві новоспечений власник комп'ютера. – Але я пробачаю тобі цю нетактовність, бо в мене золоте серце. А зараз розрахайся.

Буба сховалася за спиною Бартошової. Вона воліла не дивитися на те, що от-от мало статися.

– Ніко-о-оли, – прохрипів батько, вимахуючи зубною щіткою.

– Зроби це, Павелку, – дідусь звертався до зятя надзвичайно лагідно, – інакше я буду змушений погодитися на інтерв'ю.

– Що? – у батькових очах зачалася справжня буря, яка точно похитнула б колегу з відділу прогнозу погоди з його жахливою щелепою, але аж ніяк не дідуся.

– Повторюю, – старенький підніс догори вказівного пальця, – ти мене примушуєш, щоб я таки погодився на це інтерв'ю...

– Яке інтерв'ю?

– Огидне. Про вас із Марисею.

– Для кого воно? – засопів батько.

– Для журналу «Темні справи».

– Я вам не злочинець! – засичав Павел.

– А їх цікавлять не злочинці, а підглядання. – Дідусь підкрочував вуса. – За допомогу вони обіцяють мені сучас-

ний комп'ютер з інтернетом. Я й гадки не мав, – серйозно продовжував він, – що ви з Марисею стільки коштуєте...

– Ви ж цього не зробите... – застогнав батько, густо червоніючи.

– Звичайно, що не зроблю, дорогенький зятю, – заспокоював його дід. – Поганий той птах, що каляє власне гніздо...

Чоловік з портфелем підійшов до дідуся й шанобливо повідомив йому, що все готово.

– Спасибі, – кивнув дідусь головою. – Цей люб'язний пан у рожевих трусах чекає, аби розплатитися за мою скромну покупку.

І, насвистуючи один з улюблених маршів сержанта Марудки із тринадцятої бригади, старенький помарширував на нове поле бою. Навіть не глянувши на свого благодійника, якого прикривали хіба що ангелочки із чортенятами.